

955**ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW**

z dnia 31 lipca 2001 r.

w sprawie materiałów jądrowych podlegających ewidencji.

Na podstawie art. 42 pkt 1 ustawy z dnia 29 listopada 2000 r. — Prawo atomowe (Dz. U. z 2001 r. Nr 3, poz. 18) zarządza się, co następuje:

§ 1. 1. Rozporządzenie określa:

- 1) materiały jądrowe podlegające ewidencji,
- 2) zasady prowadzenia rejonu bilansu materiałowego,
- 3) sposób prowadzenia wewnątrzzakładowych i centralnej ewidencji materiałów jądrowych.

2. Przepisów rozporządzenia nie stosuje się do posiadaczy produktów finalnych, stosowanych do celów niejądrowych, a zawierających materiały jądrowe w postaci uniemożliwiającej ich odzyskanie.

3. Ewidencji nie podlegają materiały jądrowe przewożone tranzytem przez terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, a także materiały jądrowe rozproszone lub zużyte w działalności niejądrowej, które zostały wyjęte spod zabezpieczeń w trybie określonym w § 17 ust. 2 i 3.

§ 2. Użyte w rozporządzeniu określenia oznaczają:

- 1) jądrowy obiekt zabezpieczeń — reaktor jądrowy, zestaw krytyczny, zakład konwersji, zakład wytwarzania paliwa jądrowego, zakład przerobu paliwa jądrowego, zakład wzbogacenia izotopowego, obiekty służące do przechowywania materiałów jądrowych lub jakiegokolwiek inne stałe miejsce, w którym jest stosowany lub znajduje się materiał jądrowy w ilości powyżej 1 kg efektywnego,
- 2) kilogram efektywny — jednostkę niebędącą jednostką miary masy, stosowaną do wyrażania ilości

materiału jądrowego w przypadku różnych rodzajów materiałów jądrowych; ilość materiału jądrowego w kilogramach efektywnych otrzymuje się w sposób następujący:

- a) dla plutonu — przyjmując jego masę w kilogramach,
 - b) dla uranu o wzbogaceniu 0,01 (1%) i powyżej — przez pomnożenie jego masy w kilogramach przez kwadrat wzbogacenia,
 - c) dla uranu o wzbogaceniu poniżej 0,01 (1%), a powyżej 0,005 (0,5%) — przez pomnożenie jego masy w kilogramach przez 0,0001,
 - d) dla uranu zubożonego — o wzbogaceniu 0,005 (0,5%) lub poniżej oraz dla toru — przez pomnożenie ich masy w kilogramach przez 0,00005,
- 3) kluczowy punkt pomiarowy — miejsce w znaczeniu fizycznym lub czynnościowym w rejonie bilansu materiałowego, w którym materiał jądrowy pojawia się w takiej postaci, która umożliwia jego pomiar w celu ewidencji; pomiary oraz kontrola stanu i ruchów materiałów jądrowych w kluczowym punkcie pomiarowym są wykorzystywane do określania faktycznego stanu inwentarza materiałów jądrowych w rejonie bilansu materiałowego,
- 4) materiał nierozliczony — materiał jądrowy stanowiący różnicę między zaksięgowanym stanem inwentarza według dokumentów rachunkowości materiałowej a stanem faktycznym inwentarza uzyskanym na podstawie dokonanego spisu materiałów jądrowych,
- 5) partia materiału jądrowego — ilość materiału jądrowego traktowaną jako całość w celach ewidencyjnych w kluczowym punkcie pomiarowym, której

skład można przedstawić w postaci prostego zestawu danych lub wyników pomiarów,

- 6) punkt węzłowy — miejsce wybrane podczas badania informacji projektowych, w którym są zbierane i weryfikowane informacje konieczne do ewidencji materiałów jądrowych; w punktach węzłowych przeprowadza się pomiary związane z ewidencją bilansu materiałów jądrowych (punkty węzłowe są wówczas kluczowymi punktami pomiarowymi) lub stosuje się bariery fizyczne, lub środki techniczne, o których mowa w § 23 ust. 3, przy czym takie punkty węzłowe wybiera się w sposób, który zapewni, że w normalnych warunkach informacje uzyskane ze wszystkich takich punktów łącznie będą wystarczające do ewidencji materiałów jądrowych,
- 7) rodzaj materiału jądrowego — uran naturalny, uran zubożony, uran wzbogacony w izotop 235 lub 233, tor lub pluton,
- 8) wzbogacenie — stosunek masy uranu-235 i uranu-233 do całkowitej masy uranu jako pierwiastka,
- 9) zabezpieczenia materiałów jądrowych — zespół środków prawnych i organizacyjnych oraz rozwiązań praktycznych, ustanowionych w ramach międzynarodowych porozumień wynikających z Układu o nierozprzestrzenianiu broni jądrowej, sporządzonego w Moskwie, Waszyngtonie i Londynie dnia 1 lipca 1968 r. (Dz. U. z 1970 r. Nr 8, poz. 60), w zamiarze niedopuszczenia do wykorzystania materiałów jądrowych, stosowanych w pokojowej działalności jądrowej, do wytwarzania broni jądrowej lub innych jądrowych urządzeń wybuchowych, lub do celów nieznanых.

§ 3. 1. Ewidencji podlegają następujące materiały jądrowe, wytwarzane, przetwarzane, przechowywane, stosowane lub transportowane na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, z wyjątkiem materiałów jądrowych, o których mowa w § 1 ust. 3:

- 1) specjalne materiały rozszczepialne, którymi są: pluton-239, uran-233, uran wzbogacony w izotopy uranu-235 lub uranu-233, dowolny materiał zawierający jeden lub więcej z wyżej wymienionych,
- 2) materiały wyjściowe, którymi są: występująca w przyrodzie mieszanina izotopów uranu, uran zubożony o izotop uranu-235, tor — w postaci metalicznej, stopu, związku chemicznego lub koncentratu, o składzie, stężeniu i czystości spełniających wymagania z punktu widzenia wytwarzania paliwa jądrowego lub wzbogacania izotopowego.

2. Rudy uranu i toru, odpady z przerobu tych rud oraz surowce naturalne, które mają być wykorzystane w celu wytworzenia materiałów wyjściowych, podlegają ewidencji tylko wówczas, gdy są przerabiane w celu wydzielenia uranu i toru oraz jeżeli są przedmiotem importu lub eksportu.

§ 4. 1. Ewidencja materiałów jądrowych jest prowadzona przez:

- 1) dokumentowanie, oddzielnie dla każdego rejonu bilansu materiałowego, informacji o stanie inwentarza materiałów jądrowych, dotyczących w szczególności ilości, rodzaju, lokalizacji, zmian w inwentarzu oraz pochodzenia i przeznaczenia tych materiałów,
- 2) dokonywanie kontroli w jednostkach organizacyjnych w zakresie niezbędnym do zapewnienia wiarygodności informacji, o której mowa w pkt 1.

2. Ewidencję materiałów jądrowych prowadzi się w ramach zabezpieczeń materiałów jądrowych w celu zapobiegania ich przesunięciom z zadeklarowanych zastosowań pokojowych do zastosowań niezgodnych z zadeklarowanymi, stwarzającym możliwość ich wykorzystania do wytwarzania broni jądrowej lub innych jądrowych urządzeń wybuchowych oraz w celu wykrywania we właściwym czasie takich przesunięć.

3. Sposób prowadzenia ewidencji materiałów jądrowych jest zgodny z wymaganiami międzynarodowego systemu zabezpieczeń stosowanych przez Międzynarodową Agencję Energii Atomowej (MAEA), zgodnie z Porozumieniem między Rządem Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej a MAEA o stosowaniu zabezpieczeń w związku z Układem o nierozprzestrzenianiu broni jądrowej.

§ 5. 1. Rejony bilansu materiałowego w jądrowym obiekcie zabezpieczeń lub poza nim powinny spełniać następujące wymagania niezbędne do dokładnego bilansowania tych materiałów:

- 1) ilość materiału jądrowego podczas każdego przekazania do rejonu bilansu materiałowego lub z tego rejonu daje się ściśle określić,
- 2) spis inwentarza materiału jądrowego, zgodnie z § 11 ust. 1 pkt 1, jest możliwy do przeprowadzenia.

2. W ramach danego rejonu bilansu materiałowego ewidencję materiałów jądrowych oraz związaną z nimi dokumentację prowadzi się oddzielnie dla każdego rodzaju materiału, każdej partii materiału oraz dla każdego kluczowego punktu pomiarowego.

3. Dokumentację dotyczącą ewidencji materiałów jądrowych przechowuje się przez okres co najmniej 5 lat od daty zdjęcia danej partii materiałów jądrowych ze stanu inwentarza materiałów jądrowych.

4. Zbiorcza informacja o działaniu systemu ewidencji materiałów jądrowych, materiałach jądrowych objętych ewidencją oraz wynikach prowadzonych kontroli w jednostkach organizacyjnych jest przedstawiana w okresach rocznych przez Prezesa Państwowej Agencji Atomistyki, zwanego dalej „Prezesem Agencji”, w opracowaniu zatytułowanym „Atomistyka oraz bezpieczeństwo jądrowe i ochrona radiologiczna w Polsce”, obejmującym miniony rok kalendarzowy.

§ 6. 1. Centralna ewidencja materiałów jądrowych służy do stwierdzania stanu inwentarza materiałów jądrowych.

drowych określonych w § 3 oraz zmian tego stanu w skali kraju.

2. Dokumentacja niezbędna do wypełniania zadania, o którym mowa w ust. 1, jest prowadzona na podstawie sprawozdań jednostek organizacyjnych oraz wyników kontroli prowadzonej w tych jednostkach.

3. W ramach dokumentacji sporządza się dla każdego rejonu bilansu materiałowego raport o bilansie materiałów jądrowych za okres między kolejnymi spisami inwentarza materiałów jądrowych.

§ 7. 1. Wewnątrzzakładowa ewidencja służy do stwierdzenia stanu inwentarza materiałów jądrowych oraz zmian tego stanu, a także charakterystyk materiałów określonych w § 3, które znajdują się na terenie jednostki organizacyjnej lub pod jej kontrolą.

2. Wewnątrzzakładowa ewidencja materiałów jądrowych obejmuje bieżące prowadzenie rachunkowości materiałowej i związanej z nią dokumentacji, zawierającej dane i inne informacje niezbędne do spełnienia zadań określonych w ust. 1, oraz działalność kontrolną.

§ 8. Dokumentacja, o której mowa w § 7 ust. 2, składa się z:

- 1) dokumentacji rachunkowości materiałowej materiałów jądrowych,
- 2) dokumentacji ruchowej dla urządzeń, w których znajdują się materiały jądrowe lub które służą do ich przemieszczania.

§ 9. 1. Dokumentacja rachunkowości materiałowej zawiera:

- 1) informacje o zmianach w stanie inwentarza materiałów jądrowych, pozwalające ustalić w każdej chwili jego stan ilościowy i jakościowy według rodzaju materiału; przy każdej zmianie stanu inwentarza należy podać datę zmiany oraz, tam gdzie to będzie miało zastosowanie, rejon bilansu materiałowego wysyłki oraz rejon otrzymujący lub odbiorcę,
- 2) spisy inwentarza materiałów jądrowych, o których mowa w § 11 ust. 1 pkt 1,
- 3) wyniki pomiarów wykonanych przy sporządzaniu spisu inwentarza materiałów jądrowych,
- 4) dane o poprawkach wprowadzonych do zaksięgowanego stanu lub zmian stanu inwentarza materiałów jądrowych oraz o poprawkach wprowadzonych do spisu inwentarza materiałów jądrowych.

2. Dokumentację rachunkowości materiałowej sporządza się na podstawie dokumentów dostawcy oraz wyników obliczeń, pomiarów i obserwacji dotyczących stanu inwentarza materiałów jądrowych.

3. Dla każdej partii materiału jądrowego podaje się identyfikację materiału, dane o partii i dane wyjściowe.

§ 10. 1. Dokumentacja ruchowa zawiera:

- 1) dane eksploatacyjne, które są wykorzystywane przy określaniu zmian w ilości i składzie materiałów jądrowych,
- 2) dane o wynikach wykonywanych pomiarów kontrolnych, skalowaniu zbiorników i przyrządów, poborze próbek, przeprowadzonych analizach oraz o metodach i procedurach przeprowadzania kontroli jakości pomiarów, a także o przeprowadzonych ocenach błędów przypadkowych i systematycznych,
- 3) szczegółowy opis kolejności działań podejmowanych w związku z przygotowaniem i sporządzeniem spisu inwentarza materiałów jądrowych,
- 4) opis działań podejmowanych w celu ustalenia przyczyn i rozmiarów stwierdzonej utraty materiałów jądrowych.

2. Dokumentację ruchową sporządza się w szczególności na podstawie zapisów w dziennikach operatorskich, instrukcjach dotyczących działań określonych w ust. 1 lub odczytów stanu urządzeń służących do wytwarzania, przetwarzania, stosowania bądź transportu materiałów jądrowych lub w których są one przechowywane.

§ 11. 1. Działalność kontrolna w ramach ewidencji wewnątrzzakładowej polega na:

- 1) okresowym ustalaniu ilości materiałów jądrowych znajdujących się na terenie jednostki organizacyjnej przez dokonanie dla każdego z rejonów bilansu materiałów jądrowych spisu inwentarza tych materiałów nie rzadziej niż raz w roku w terminie uzgodnionym z Prezesem Agencji, przy czym w zależności od rodzaju materiałów jądrowych i ich ilości oraz od rodzaju jądrowego obiektu zabezpieczeń Prezes Agencji może wprowadzić wymaganie częstszego, niż raz w roku dokonywania spisów inwentarza,
- 2) badaniu obliczonych ilości materiału nierozliczonego z punktu widzenia ich statystycznego znaczenia, z uwzględnieniem granic błędu pomiarowego,
- 3) badaniu danych rachunkowości materiałowej w celu określenia przyczyn i wielkości pomyłek, w tym przypadkowych strat materiału jądrowego oraz wielkości przyjmowanych za ilość niemierzalną dla każdego rodzaju materiału jądrowego,
- 4) wykonywaniu pomiarów lub określaniu w inny wiarygodny sposób zmian w ilości i składzie izotopowym materiałów jądrowych,
- 5) weryfikowaniu informacji o zmianach w ilości materiałów jądrowych wskutek ich transportu,
- 6) badaniu różnic danych o materiałach jądrowych w przypadku wystąpienia takich różnic między wyślijającym a odbiorcą.

2. W ramach kontroli, o której mowa w ust. 1, ustanawia się program kontroli dokładności pomiarów materiałów jądrowych i skalowania oraz określa się metody i zakres prowadzonej kontroli danych źródłowych dla każdej partii materiałów jądrowych.

§ 12. 1. W oparciu o wewnętrzzakładową ewidencję materiałów jądrowych jednostka organizacyjna sporządza sprawozdania rachunkowości materiałowej i sprawozdania specjalne dla centralnej ewidencji materiałów jądrowych.

2. Sprawozdania rachunkowości materiałowej dzielą się na:

- 1) sprawozdania o zmianach w stanie inwentarza materiałów jądrowych,
- 2) sprawozdania o bilansie materiałów jądrowych.

§ 13. 1. W sprawozdaniach o zmianach w stanie inwentarza materiałów jądrowych podaje się w szczególności:

- 1) datę zmiany w stanie inwentarza,
- 2) rejon bilansu materiałowego wysyłki i otrzymujący rejon bilansu materiałów jądrowych lub odbiorcę,
- 3) typ zmiany,
- 4) nazwę lub numer partii materiału jądrowego,
- 5) nazwę i kod kluczowego punktu pomiarowego,
- 6) liczbę sztuk materiału jądrowego w partii,
- 7) opis materiału jądrowego,
- 8) rodzaj materiału jądrowego, stosując następujące oznaczenia literowe: uran zubożony-D, uran wzbogacony-E, uran naturalny-N, pluton-P, tor-T,
- 9) masę materiału jądrowego (dla uranu wzbogaconego i plutonu — w gramach, dla pozostałych materiałów — w kilogramach),
- 10) masę izotopu rozszczepialnego w gramach (tylko w przypadku uranu wzbogaconego),
- 11) jednostkę miary masy,
- 12) metodę kontroli przesyłki (pomiar i ważenie).

2. Do sprawozdań dołącza się:

- 1) wyjaśnienie zmian w stanie inwentarza materiałów jądrowych na podstawie danych eksploatacyjnych zawartych w dokumentacji ruchowej, określonych w § 10 ust. 1 pkt 1,
- 2) opis realizowanego programu eksploatacyjnego; w przypadku materiałów jądrowych otrzymywanych — planowany sposób ich wykorzystania, a w przypadku materiałów wydanych — deklarowany przez odbiorcę sposób ich wykorzystania,
- 3) inne wyjaśnienia w zależności od potrzeby.

3. Sprawozdania o zmianach w inwentarzu jednostka organizacyjna dostarcza Prezesowi Agencji niezwłocznie, nie później niż w ciągu 5 dni od dnia wystąpienia zmiany lub stwierdzenia zmiany.

§ 14. 1. Sprawozdania o bilansie materiałów jądrowych składają się z:

- 1) wyciągu ze spisu inwentarza materiałów jądrowych,
- 2) projektu raportu dla MAEA o bilansie materiałów jądrowych dla danego rejonu bilansu materiałów jądrowych, w przypadku jądrowego obiektu zabezpieczeń.

2. W wyciągu ze spisu inwentarza materiałów jądrowych podaje się następujące dane:

- 1) nazwę i kod rejonu bilansu materiałów jądrowych,
- 2) datę przeprowadzenia i sporządzenia spisu inwentarza materiałów jądrowych,
- 3) nazwę i kod kluczowego punktu pomiarowego,
- 4) nazwę lub numer partii materiału jądrowego,
- 5) liczbę sztuk materiału jądrowego w danej partii,
- 6) opis materiału jądrowego,
- 7) rodzaj materiału jądrowego, stosując oznaczenia literowe określone w § 13 ust. 1 pkt 8,
- 8) masę materiału jądrowego (dla uranu wzbogaconego i plutonu — w gramach, dla pozostałych materiałów — w kilogramach),
- 9) masę izotopu rozszczepialnego w gramach (tylko w odniesieniu do uranu wzbogaconego),
- 10) jednostkę miary masy,
- 11) metodę pomiaru ilości materiału jądrowego.

3. W projekcie raportu o bilansie materiałów jądrowych (stosując oznaczenia literowe i jednostki miary masy, o których mowa w § 13 ust. 1 pkt 8—11) podaje się:

- 1) początkowy stan inwentarza materiałów jądrowych według jego spisu,
- 2) zmiany w stanie inwentarza materiałów jądrowych,
- 3) obliczony końcowy stan inwentarza materiałów jądrowych,
- 4) różnice między danymi dostawcy i odbiorcy,
- 5) uzupełniony końcowy stan inwentarza materiałów jądrowych,
- 6) końcowy stan inwentarza materiałów jądrowych według jego spisu,
- 7) dane o materiale nierozliczonym.

4. Sprawozdanie o bilansie materiałów jądrowych jednostka organizacyjna dostarcza Prezesowi Agencji w dniu zakończenia sporządzania spisu inwentarza materiałów jądrowych.

§ 15. 1. Sprawozdanie specjalne jednostka organizacyjna sporządza i dostarcza Prezesowi Agencji niezwłocznie, gdy stwierdzono:

- 1) utratę materiału jądrowego wskutek jakiegokolwiek nadzwyczajnego zdarzenia lub okoliczności albo gdy nastąpiło jego niedozwolone użycie lub przemieszczenie; w sprawozdaniu dotyczącym każdego z tych zdarzeń należy wykazać ilość i rodzaj utraconego albo przemieszczonego w niedozwolony sposób materiału jądrowego oraz wskazać rejon bilansu materiałowego, w którym materiał był zaksięgowany,
- 2) naruszenie integralności barier fizycznych lub środków technicznych, o których mowa w § 23 ust. 3, które może prowadzić do niedozwolonego przemieszczenia materiału jądrowego lub utraty ciągłości informacji o miejscu przebywania i stanie tego materiału.

2. Do sprawozdania specjalnego należy dołączyć, stosownie do zaistniałej sytuacji, opis czynności podjętych w celu odzyskania materiału jądrowego, wyjaśnienia przyczyn i okoliczności jego utraty albo przemieszczenia lub wyjaśnienia przyczyn i okoliczności zdarzeń, o których mowa w ust. 1 pkt 2.

§ 16. Jednostka organizacyjna jest obowiązana, na żądanie Prezesa Agencji, do uzupełnienia lub dostarczenia wyjaśnienia do sprawozdania w zakresie i w terminie przez niego określonym.

§ 17. 1. Do obowiązków kierownika jednostki organizacyjnej, związanych z prowadzeniem wewnętrzzakładowej ewidencji materiałów jądrowych, należy w szczególności:

- 1) w przypadku gdy jednostka organizacyjna obejmuje jeden lub więcej rejonów bilansu materiałowego — wyznaczenie pracownika bezpośrednio odpowiedzialnego za funkcjonowanie wewnętrzzakładowej ewidencji materiałów jądrowych posiadającego uprawnienia nadane przez Prezesa Agencji,
- 2) odsunięcie od pracy związanej z prowadzeniem ewidencji pracownika, któremu cofnięto uprawnienia,
- 3) zawiadamianie Prezesa Agencji:
 - a) o planowanym imporcie materiału jądrowego co najmniej na 30 dni przed przewidywanym terminem jego otrzymania oraz o planowanym eksporcie takiego materiału co najmniej na 60 dni przed przewidywanym terminem jego wysłania, jeżeli ilość materiałów jądrowych importowanych albo eksportowanych w kolejnych przesyłkach realizowanych w ciągu 3 miesięcy ma przekroczyć 1 kg efektywny,

b) o otrzymaniu lub wydaniu materiału jądrowego nie później niż w ciągu 5 dni od daty jego otrzymania lub wydania,

c) niezwłocznie o przypadku stwierdzenia niezgodności między faktycznym stanem ilościowym lub jakościowym inwentarza materiałów jądrowych a stanem inwentarza zaksięgowanym lub danymi zawartymi w wykazie dostawcy albo o stwierdzeniu utraty lub nadwyżki materiału jądrowego,

- 4) składanie sprawozdań, uzupełnień i wyjaśnień, o których mowa w § 13—17,
- 5) stosowanie systemu pomiarów kontrolnych do określania ilości i jakości materiałów jądrowych z dokładnością i precyzją odpowiadającą standardom światowym,
- 6) podejmowanie działań prowadzących do ograniczenia ilości materiału nierozliczonego do praktycznie osiągalnego minimum.

2. Kierownik jednostki organizacyjnej występuje do Prezesa Agencji z wnioskiem o wyrażenie zgody na zaprzestanie prowadzenia rachunkowości materiałowej w stosunku do materiałów jądrowych, które mają być:

- 1) zużyte lub rozproszone w taki sposób, że nie mogą być już wykorzystane do jakiegokolwiek działalności jądrowej wymagającej stosowania wobec nich zabezpieczeń,
- 2) użyte do działalności niejądrowej, w szczególności do wytwarzania stopów lub ceramiki, w taki sposób, że stają się nie do odzyskania.

3. Zużycie, rozproszenie lub użycie materiałów jądrowych, o których mowa w ust. 2, może nastąpić po wyrażeniu zgody przez Prezesa Agencji.

§ 18. 1. Kierownik jednostki organizacyjnej prowadzącej działalność w zakresie obrotu materiałami jądrowymi jest obowiązany:

- 1) przekazywać do Prezesa Agencji kopie dokumentów dotyczących rodzaju oraz ilości materiałów jądrowych podlegających obrotowi co najmniej na 7 dni przed terminem realizacji umowy kupna-sprzedaży wraz z danymi o nazwie i adresie jednostki nabywającej i zbywającej materiały jądrowe,
- 2) zawiadamiać Prezesa Agencji nie później niż na 60 dni przed terminem eksportu i 30 dni przed terminem importu materiałów jądrowych, jeżeli ich ilość w kolejnych przesyłkach realizowanych w ciągu 3 miesięcy ma przekroczyć 1 kg efektywny; zawiadomienie powinno zawierać:
 - a) nazwę i adres nabywcy i zbywcy materiałów jądrowych,
 - b) informację o ilości i rodzaju materiałów jądrowych,
 - c) przewidywaną datę wysyłki lub wydania albo otrzymania materiałów jądrowych,

- d) przewidywaną datę i miejsce pakowania lub rozpakowywania materiałów jądrowych,
- e) przewidywaną datę i miejsce przejęcia odpowiedzialności za materiał jądrowy przez Rzeczpospolitą Polską lub przekazania tej odpowiedzialności w przypadku eksportu,
- f) formalne zobowiązanie nabywcy zagranicznego, że materiały jądrowe wywiezione z polskiego obszaru celnego, a także materiały jądrowe wytworzone z ich pomocą lub udziałem będą objęte systemem zabezpieczeń MAEA oraz systemem ochrony fizycznej; nie dotyczy to eksportu do państw będących mocarstwami jądrowymi w rozumieniu Układu o nierozprzestrzenianiu broni jądrowej.

2. W przypadku przywozu na polski obszar celny lub wywozu z polskiego obszaru celnego materiałów jądrowych, odpowiedzialność za ich ewidencję spoczywa na kierowniku jednostki organizacyjnej importującej lub eksportującej, odpowiednio od lub do momentu formalnego przekazania lub przyjęcia materiałów jądrowych.

3. W przypadku przekazania materiałów jądrowych do innej jednostki organizacyjnej na terenie kraju, odpowiedzialność za ewidencję materiałów jądrowych spoczywa na kierowniku jednostki organizacyjnej przekazującej materiały jądrowe do momentu formalnego ich przyjęcia przez jednostkę przyjmującą.

§ 19. W przypadku gdy jednostka organizacyjna ma obejmować jeden lub więcej jądrowych obiektów zabezpieczeń, kierownik jednostki przygotowuje informacje projektowo-eksploatacyjne oraz projekt organizacji wewnątrzzakładowej ewidencji materiałów jądrowych.

§ 20. 1. Informacja projektowo-eksploatacyjna jest sporządzana według szczegółowych wymagań ustalanych dla poszczególnych rodzajów jądrowych obiektów zabezpieczeń przez Prezesa Agencji.

2. Informacja projektowo-eksploatacyjna, o której mowa w ust. 1, zawiera w szczególności:

- 1) identyfikację jądrowego obiektu zabezpieczeń, z podaniem jego ogólnej charakterystyki, celu, nominalnej mocy, wielkości produkcji lub maksymalnych ilości materiałów jądrowych według ich rodzaju, położenia geograficznego oraz jego pełnej nazwy i adresu,
- 2) plan jądrowego obiektu zabezpieczeń, z uwzględnieniem formy, lokalizacji i ruchu materiałów jądrowych oraz ogólnego rozmieszczenia urządzeń i innych ważnych części wyposażenia wykorzystywanego do wytwarzania, przetwarzania, przechowywania, stosowania lub transportowania materiałów jądrowych,
- 3) opis innych właściwości jądrowego obiektu zabezpieczeń, które mogą mieć znaczenie z punktu widzenia prowadzenia rachunkowości materiałów jądrowych, systemu przechowywania materiałów ją-

drowych oraz ich zamykania i nadzoru obserwacyjnego.

§ 21. 1. Projekt organizacji wewnątrzzakładowej ewidencji materiałów jądrowych określa:

- 1) rejony bilansu materiałowego,
- 2) kluczowe punkty pomiarowe i punkty węzłowe,
- 3) system pomiarów i kontroli ruchu materiałów jądrowych,
- 4) metody sporządzania spisu inwentarza materiałów jądrowych,
- 5) zasady podziału zadań i odpowiedzialności związanych z prowadzeniem rachunkowości materiałowej i kontroli,
- 6) zasady bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej obowiązujące przy prowadzeniu rachunkowości materiałowej.

2. Kierownik jednostki organizacyjnej występuje do Prezesa Agencji z wnioskiem o zatwierdzenie projektu organizacji wewnątrzzakładowej ewidencji materiałów jądrowych.

3. Jeżeli materiały jądrowe mają być wykorzystywane poza jądrowym obiektem zabezpieczeń, do wniosku, o którym mowa w ust. 2, należy dołączyć opis zastosowania materiałów jądrowych, ich położenie geograficzne oraz pełną nazwę i adres użytkownika.

§ 22. 1. Wniosek o zatwierdzenie projektu wewnątrzzakładowej ewidencji materiałów jądrowych wraz z informacjami projektowo-eksploatacyjnymi składa się nie później niż:

- 1) na 12 miesięcy przed planowanym sprowadzeniem materiałów jądrowych do jądrowego obiektu zabezpieczeń,
- 2) na 3 miesiące przed planowanym sprowadzeniem materiałów jądrowych do jednostki organizacyjnej poza jądrowym obiektem zabezpieczeń.

2. Kierownik jednostki organizacyjnej informuje Prezesa Agencji o zamierzonych zmianach w informacjach projektowo-eksploatacyjnych nie później niż na 3 miesiące przed planowanym terminem wprowadzenia tych zmian.

3. Wprowadzenie zmian w organizacji wewnątrzzakładowej ewidencji wymaga zatwierdzenia przez Prezesa Agencji.

§ 23. 1. W ramach centralnej ewidencji są prowadzone następujące czynności kontrolne w jednostkach organizacyjnych:

- 1) ocena prawdziwości, kompletności, poprawności obliczania i opracowywania danych oraz informacji zawartych w sprawozdaniach i innych dokumentach przekazywanych przez jednostki organizacyjne,

- 2) pomiary kontrolne materiałów jądrowych,
- 3) analiza i ocena informacji o stanie i lokalizacji materiałów jądrowych uzyskanej za pomocą zainstalowanych środków technicznych,
- 4) sprawdzanie zgodności organizacji i prowadzenia wewnętrzzakładowych systemów rachunkowości materiałowych i kontroli z zasadami określonymi w zatwierdzonym projekcie, o którym mowa w § 21.

2. Środki techniczne, o których mowa w ust. 1 pkt 3, są instalowane za zgodą Prezesa Agencji w celu uzyskania wymaganych informacji o ilości i jakości materiałów jądrowych podlegających zabezpieczeniom oraz w celu zapewnienia ciągłości informacji o tych materiałach.

3. Do środków technicznych, o których mowa w ust. 1 pkt 3, zalicza się: aparaty kontrolne i pomiarowe, urządzenia obserwacji optycznej, urządzenia sygnalizujące stan lub sposób działania jądrowego obiektu zabezpieczeń, środki zamykające, w tym różnego rodzaju plomby zabezpieczające, oraz urządzenia służące do przekazywania informacji na odległość, w tym także poza granice państwa.

4. Kierownik jednostki organizacyjnej jest obowiązany zapewnić:

- 1) warunki do instalowania w punktach węzłowych środków technicznych, o których mowa w ust. 3,
- 2) zachowanie w stanie nienaruszonym zainstalowanych lub zdeponowanych środków technicznych, materiałów służących do kontroli materiałów jądrowych, a także wzorców pomiarowych oraz próbek pobranych do analiz.

§ 24. 1. Czynności kontrolne określone w § 23 ust. 1 są wykonywane w jednostkach organizacyjnych, w drodze inspekcji, przez organy dozoru jądrowego.

2. Inspekcje są przeprowadzane z urzędu jako zwyczajne, doraźne lub specjalne.

§ 25. 1. Inspekcje zwyczajne przeprowadza się okresowo, nie rzadziej jednak niż raz w roku w każdej jednostce organizacyjnej.

2. Częstotliwość inspekcji zwyczajnych w danym rejonie bilansu materiałowego zależy od rodzaju, stanu i ilości materiału jądrowego znajdującego się w tym rejonie.

3. Inspekcje zwyczajne polegają w szczególności na:

- 1) sprawdzeniu zgodności organizacji wewnętrzzakładowych ewidencji materiałów jądrowych z projektem tej organizacji, zatwierdzonym przez Prezesa Agencji, oraz z informacjami projektowo-eksploatacyjnymi,

2) kontroli sposobu wykonywania obowiązków przez pracowników wyznaczonych do prowadzenia rachunkowości materiałowej i kontroli oraz zastosowanego podziału zadań i odpowiedzialności z tym związanej,

3) sprawdzeniu zgodności sposobu prowadzenia dokumentacji z wymaganiami, o których mowa w § 8—10,

4) ocenie prawidłowości stosowanego systemu pomiarów oraz metod obliczeniowych ilości i ruchu materiałów jądrowych, w tym precyzji i dokładności pomiarów oraz reprezentatywności pobierania próbek,

5) kontroli działania i weryfikacji skalowania przyrządów oraz innego sprzętu kontrolno-pomiarowego,

6) zakładaniu, sprawdzaniu i usuwaniu plomb oraz obsłudze innych zainstalowanych środków technicznych,

7) ocenie postępowania przy identyfikowaniu, badaniu i stwierdzaniu różnic między wynikami pomiarów dostawcy i odbiorcy,

8) ocenie postępowania w razie stwierdzenia nadwyżek lub niedoborów w stanie inwentarza, które nie wynikają z pomiarów,

9) porównywaniu danych i innych informacji zawartych w dokumentacji z danymi i innymi informacjami podawanymi w przesyłanych sprawozdaniach i innych dokumentach,

10) weryfikacji informacji dotyczących materiału niezliczonego i przyczyn różnic między danymi dostawcy i odbiorcy,

11) sprawdzeniu stanu ilościowego i jakościowego materiałów jądrowych wynikającego z dokumentacji,

12) weryfikacji stanu ilościowego i jakościowego inwentarza materiałów jądrowych przez dokonanie własnych pomiarów, obliczeń i analiz,

13) pobieraniu próbek materiałów jądrowych oraz wymazów do pomiarów i analiz, o ile nie narusza to istotnych parametrów technicznych próbkowanego materiału.

§ 26. Inspekcje doraźne przeprowadza się w szczególności, gdy:

1) w trybie inspekcji zwyczajnych nie można zweryfikować w wymaganym czasie danych oraz informacji zawartych w sprawozdaniach i innych dokumentach przekazanych przez jednostki organizacyjne,

2) zachodzi potrzeba sprawdzenia realizacji wydanych uprzednio zaleceń pokontrolnych, w tym usunięcia stwierdzonych uchybień i nieprawidłowości,

3) zachodzi potrzeba sprawdzenia działania lub naprawy zainstalowanych środków technicznych, o których mowa w § 23 ust. 1 pkt 3.

§ 27. Inspekcje specjalne przeprowadza się w przypadku, gdy nastąpiła lub mogła nastąpić utrata materiałów jądrowych albo powstała możliwość niedozwolonego użycia lub przemieszczenia materiałów jądrowych.

§ 28. 1. Z każdej przeprowadzonej inspekcji jest sporządzany, w 2 egzemplarzach, protokół, który jest przysyłany do kontrolowanej jednostki organizacyjnej w ciągu 30 dni od dnia zakończenia inspekcji.

2. Kierownik jednostki organizacyjnej jest obowiązany do podpisania i zwrotu jednego egzemplarza pro-

tokołu, o którym mowa w ust. 1, w ciągu 7 dni od dnia jego otrzymania.

§ 29. Jednostki organizacyjne dostosują organizację i prowadzenie wewnętrzzakładowych systemów ewidencji i kontroli materiałów jądrowych do zasad określonych w rozporządzeniu w ciągu 1 miesiąca od dnia wejścia jego w życie.

§ 30. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2002 r.

Prezes Rady Ministrów: *J. Buzek*